

Nauczanie przez internet – Matematyka klasa VIII

Lekcja 31. Powtórzenie przed egzaminem ósmoklasisty – część II.

20.05.2020

Na dzisiejszej lekcji II część powtórzenia przed egzaminem ósmoklasisty. Przypomnimy sobie cechy podzielności liczb przez 2, 3, 4, 5, 9.

Wcześniej wykonamy jedno ćwiczenie utrwalające z rozkładem liczby złożonej na czynniki pierwsze z wyznaczeniem największego wspólnego dzielnika (**NWD**) i najmniejszej wspólnej wielokrotności (**NWW**).

Przykład 1. Znajdź NWD i NWW dla liczb 50 i 80.

Najpierw rozkładamy liczby na czynniki pierwsze:

$$\begin{array}{r|l} 50 & 2 \\ 25 & 5 \\ 5 & 5 \\ 1 & \end{array}$$

$$\begin{array}{r|l} 80 & 2 \\ 40 & 2 \\ 20 & 2 \\ 10 & 2 \\ 5 & 5 \\ 1 & \end{array}$$

$$2 \cdot 5 \cdot 5 = 50$$

$$2 \cdot 2 \cdot 2 \cdot 2 \cdot 5 = 80$$

W kółka bierzemy czynniki powtarzające się dla 25 i 80.

Obliczając największy wspólny dzielnik (**NWD**), mnożymy liczby w kółkach, czyli:

$$\mathbf{NWD(50, 80) = 2 \cdot 5 = 10}$$

Obliczając najmniejszą wspólną wielokrotność (**NWW**), mnożymy jedną z rozkładanych na czynniki liczb przez czynnik, który nie powtarzał się (którego nie otoczyliśmy kółkiem):

$$\mathbf{NWW(50, 80) = 80 \cdot 5 = 400}$$

Cechy podzielności liczb

Cechy podzielności liczb naturalnych przez: 2, 5, 10, 3, 9, 4

Liczba jest podzielna przez:

2 – jeżeli jej ostatnią cyfrą jest: 0, 2, 4, 6 lub 8, Liczby parzyste są podzielne przez 2.

5 – jeżeli jej ostatnią cyfrą jest 0 lub 5,

10 – jeżeli jej ostatnią cyfrą jest 0, Liczba, której ostatnią cyfrą jest 0, jest podzielna przez 2, 5 i 10.

3 – jeżeli suma cyfr tej liczby jest podzielna przez 3, np.: 48, 153, 1920,

9 – jeżeli suma cyfr tej liczby jest podzielna przez 9, np.: 72, 189, 3456,

4 – jeżeli dwie ostatnie cyfry tworzą liczbę podzielną przez 4, np.: 124, 2540, 3864.

Zad. 1.

Przepisz działanie, wpisz w miejsce liter a, k, b, r brakujące liczby.

$$\text{a) } 15 : 6 = \frac{k \cdot 6 + r}{6}$$

$$\text{b) } 72 : 5 = \frac{k \cdot b + r}{5}$$

$$\text{c) } a : 3 = \frac{17 \cdot b + 1}{3}$$

$$\text{d) } 43 : b = \frac{k \cdot 8 + r}{b}$$

Zad. 2.

Oceń prawdziwość zdań (prawda – fałsz):

- I. Jeśli w wyniku dzielenia otrzymujemy resztę, to jest ona zawsze mniejsza od dzielnika.
- II. Tomek 237 kasztanów rozłożył po równo do 5 koszyków i zostały mu 4 kasztany.
- III. Mama upiekła 49 pączków, zjadła 1 pączek, a resztę rozłożyła po równo na 6 talerzach.
- IV. Wojtek 55 cukierkami sprawiedliwie poczęstował 13 kolegów i zostały mu 2 cukierki.

Do zeszytu przepisuj cechy podzielności liczb oraz zadanie 3 i 4.

Zad. 3.

Jaką cyfrą należy zastąpić gwiazdkę w liczbie $380*380*$, aby otrzymać liczbę podzielną przez:

- a) 2,
- b) 3,
- c) 4,
- d) 5,
- e) 9,
- f) 10,
- g) 100?

Zad. 4.

Jakie cyfry trzeba wpisać zamiast figur w liczbie $13♥041♦$, jeśli wiadomo, że liczba ta dzieli się przez 18?

Wskazówka: Liczba jest podzielna przez 18, jeśli dzieli się bez reszty przez 9 i przez 2.